

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/38/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812207726
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8812207726.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandrávej a sudcov JUDr. Petra Straku a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, Bratislava proti žalovanej: R. J., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX X. XXX, o zaplatenie 1022,07 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 4C/252/2012-49 zo dňa 13.11. 2012 takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Účastníkom konania n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Žalovanej nepriznal trovy konania.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že dňa 14.01.2005 uzavrel postupca ako veriteľ a žalovaná ako dlžník zmluvu o poskytnutí flexi pôžičky, na základe ktorej sa postupca zaviazal poskytnúť za podmienok dohodnutých v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach peňažné prostriedky žalovanej ako spotrebný úver a žalovaná ako dlžník sa zaviazala, že peňažné prostriedky vráti, zaplatí úroky, odplatu za poskytnutie úveru a splní ďalšie záväzky podľa zmluvy. Mal za preukázané, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 995,82 Eur, pričom dátum prvej splátky bol 14.02.2005 a poslednej 14. 01. 2010. Poplatok za poskytnutie úveru bol dohodnutý vo výške keď 24,89 Eur a zároveň boli dohodnuté poplatky za upomienky, poplatok za vedenie úverového účtu.

Prvostupňový súd mal za preukázané, že dňa 17. 12. 2011 bola uzatvorená dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku medzi žalobcom a žalovanou. V článku 2 dohody - uznanie záväzku žalovaná uznala čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s pôvodným veriteľom. V článku 3 dohody vyhlasuje, že má vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Z výsluchu žalovanej zistil, že žalovaná nevedela, že uznáva uplatnenú pohľadávku, ak by vedela čo podpisuje, dohodu by neuzavrela.

Na takto zistený skutkový stav prijal právny názor vzhľadom na vznesenú námietku premlčania, že nárok žalobcu je premlčaný, keďže premlčacia doba začala plynúť 27.11. 2007 a uplynula dňa 27.11.2010. Návrh žalobcu bol podaný až po uplynutí premlčacej trojročnej lehoty. Uznanie záväzku žalovanej v dohode uzavretej medzi žalobcom a žalovanou dňa 17. 12. 2011 vzhľadom na predformulovaný

obsah a okolnosti podpisu nepovažoval za uznanie záväzku a v dôsledku toho nenastalo predĺženie premlčacej doby v zmysle § 110 ods. Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že dohoda o uznaní dlhu musí spĺňať náležitosti platného právneho úkonu. Ak dlžník nevedel o premlčaní už pre omyl skutkový alebo omyl právny, nemá jeho uznanie právne účinky a dlžník sa môže brániť námietkou, že dlh nevznikol alebo že v čase uznania neexistoval. Vzťah medzi účastníkmi posúdil ako vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom a poukázal na to, že spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere a predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti oproti spotrebiteľovi a vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Poukázal na ustanovenie § 2 písm.a/, § 3 ods. 1, ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 6 ods. 3, § 23a ods. 1, 2 zákona č.634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, § 52 ods. 1, 52 ods.2,3, 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 1, 2, § 39, § 100, § 101 Občianskeho zákonníka, § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 2, § 504, § 506 Obchodného zákonníka.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnej žalovanej nepriznal náhradu trov konania z dôvodu, že si ich neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu.

V odvolaní ďalej uviedol, že v prejednávanej veci podľa jeho názoru došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, pričom na to, aby nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1, druhá veta zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta O.z. nemožno stotožňovať s inštitútom uznania podľa § 558 O.z., čo potvrdzujú aj odlišné právne dôsledky, ktoré s nimi zákon spája. Uznanie premlčaného práva nie je z hľadiska účinkov spojených s § 110 ods. 1 viazané na vedomosť dlžníka, že uznal premlčané právo.

V odvolaní tiež uviedol, že žalovaná podpísala dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť pristúpenia a uznania dlhu zo strany dlžníka, má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť.

Odvolateľ nesúhlasí so zamietnutím žalobného návrhu z dôvodu premlčania, pretože je zrejmé, že ak by aj žalovaná nevedela v čase uznania záväzku o jeho premlčaní, právny účinok spojený s uznaním práva v takomto prípade nastúpil. Má za to, že žalovaná potom, čo sa oboznámila s obsahom dohody svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznala a vyjadrila svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky. K podpísaniu dohody nebola donútená. Z tohto dôvodu sa nemôže žalovaná brániť námietkou premlčania.

V odvolaní ďalej uviedol, že konanie žalovanej nemožno považovať za morálne, pretože táto vedela a bola si vedomá svojho záväzku ktorý nebol uhradený. Zo strany súdu jej bola napriek tomu poskytnutá ochrana, s čím nemôže súhlasiť.

Žalovaná k podanému odvolaniu sa nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) a potom ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred rozsudok verejne vyhlásil a dospel k záveru, že v prejednávanej veci boli splnené podmienky pre potvrdenie napadnutého rozsudku (§ 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa právneho záveru odvolacieho súdu prvostupňový súd na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkových záverov vyvodil správne právne závery.

K odvolacím námietkam a na zvýraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd udáva.

Žalobca tvrdí, že napadnutý rozsudok prvostupňového súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Odvolateľ obhajuje dohodu o uzavretí splátkového kalendára ako úkon, v dôsledku ktorého sa premlčacia doba predĺžila na 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo. Poukazuje na skutočnosť, že dohoda neobsahuje žiadne zložité ani zavádzajúce právne formulácie. Tým, že ju podpísala žalovaná prejavila svoju vôľu záväzok splniť. Má za to, že žalovaná svojím podpisom existujúci záväzok uznala a vyjadrila aj vedomosť s premlčaním pohľadávky. Poukazuje na to, že uznanie dlhu podľa § 558 OZ nemožno stotožňovať s uznaním práva podľa § 110 ods.1 druhej vety OZ.

Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Podľa tohto ustanovenia je uznanie dlhu samostatným zabezpečovacím inštitútom a zakladá právnu domnienku existencie dlhu v dobe uznania iba vtedy, ak dlžník, ktorý dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Ustanovenie § 558 pre vznik domnienky trvania dlhu vyžaduje, aby ten, kto uznal premlčaný dlh o jeho premlčaní vedel. Len vtedy platí domnienka existencie dlhu v dobe uznania, pokiaľ dlžník o premlčaní nevedel, jeho uznanie dlhu tento právny následok nemá. Nezáleží na tom, či dlžník o premlčaní nevedel z dôvodov neznalosti právnej úpravy premlčania alebo z dôvodov iných (skutkových).

Prvostupňový súd zamietol návrh žalobcu a jeho rozhodnutie je vecne správne, pretože žalobca vzhľadom na nesplnenie hmotnoprávnych podmienok ustanovenia § 558 nepreukázal, že v čase uznania dlh ešte trval. Žalobca poukazuje na existenciu dohody o uznaní dlhu, avšak jeho existenciu v čase uznania nijako nepreukázal. Žalovaná nevedela o premlčaní, a preto nemá jej uznanie za následok ten účinok, ktorý uznanie dlhu predpokladá. Odvolateľ poukazuje na ustanovenie § 110 ods. 1 druhej vety Občianskeho zákonníka. Podľa citovaného ustanovenia, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu i výšky, má sa zároveň za to (vyvrátiteľná právna domnienka), že dlh v dobe uznania trvá (§ 558), avšak u premlčaného dlhu má uznanie právny účinok vo forme založenia vyvrátiteľnej právnej domnienky (§ 558) len vtedy, ak ten kto dlh uznával vedel o premlčaní. Ak teda dlžník v dobe uznania o premlčaní nevedel, nezakladá jeho uznanie právny účinok podľa § 558 ods. 1 vyvrátiteľnú právnu domnienku.

Odvolateľ poukazuje tiež na to, že prvostupňový súd sa len stotožnil s jednostranným nepreukázaným tvrdením žalovanej že o premlčaní a jeho následkoch nevedela. Vyvrátiteľnú právnu domnienku o tom, že v dobe uznania dlh trval, nemožno vyvrátiť len negatívnym vyjadrením žalovaného o neexistencii záväzku (porovnaj SR č.17/ 2000)V tejto súvislosti je však potrebné uviesť, že nejde iba o všeobecné tvrdenie žalovanej. Prvostupňový súd správne vychádzal aj z okolností uznania dlhu, z okolností uzatvárania samotnej dohody ktorá bola predformulovaná nepopierateľne žalobcom. Prehlásenie sa nachádza v článku dotýkajúcom sa dohody o splátkach. Vychádzal z toho, že spotrebiteľ, ktorý uzatvára zmluvu s dodávateľom je v dobrej viere a predpokladá sa poctivosť zo strany dodávateľa. Prvostupňový súd správne vyhodnotil okolnosti uznania záväzku žalovanou, ktoré bolo vykonané na predtlačí žalobcu

s tým, že spotrebiteľa s minimálnym právnym vedomím za určitých okolností už označenie, že ide o dohodu o uzavretí splátkového kalendára môže priviesť k rozhodnutiu uzavrieť takúto dohodu v snahe urovnať svoje záväzky v splátkach. Žalovaná uviedla pred súdom „ Bol za mnou nejaký pán, neozrejmil mi čo podpisujem, súril aby som dohodu“.

So zreteľom na uvedené okolnosti potom námietky odvolateľa v súvislosti s platnosťou uznania dlhu zo dňa 17.12.2011 sú neopodstatnené.

Odvolačný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že obdobných prípadoch sa skonštatovala nekalosť použitej obchodnej praxe zo strany žalobcu pri predkladaní formuláru na predĺženie premlčacej lehoty značne znevýhodňujúcej spotrebiteľa (porovnaj rozsudky Krajského súdu v Prešove 20Co/86/2012, 11Co/37/2012 zo dňa 07.06.2012, 3Co/53/2012 zo dňa 05. 12. 2012, 16Co/133/2012 zo dňa 27. 09. 2012, 11Co/37/2012 zo dňa 07. 06. 2012).

Odvolačný súd považuje postup dodávateľa ako postup v rozpore s úrovňou osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúcej čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti (nedostatok odbornej starostlivosti). Dohoda o splátkach je nepochybne formulár, ktorý vopred pripravil veriteľ pre dlžníka obsahujúci viacero právnych vzťahov, napríklad jednostranné prejavy uznania záväzku, prehlásenie o vedomosti o premlčaní dlhu a jeho o následkoch a dvojstranné právne úkony o dohode o splátkach a dohode o uzavretí rozhodcovskej doložky. Skrytým cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a predĺženia premlčacej doby na uplatnenie nároku žalobcu.

Uznanie záväzku ako právny úkon je za uvedených okolností v rozpore s dobrými mravmi, a preto absolútne neplatné (§ 39 OZ).

Pri uzatváraní dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu došlo k nekalej obchodnej praxi, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Z tohto hľadiska je preto aj správny záver o tom, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku ako nekalá obchodná praktika je neplatná, a preto bola dôvodne uplatnená námietka premlčania (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co 37/2012 zo dňa 7.6.2012).

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.), vrátane správneho výroku o trovách konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný a žalovanej preukázateľne nevznikli žiadne trovy odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.